

De stembanden van Regina Vranckx stralen zelfde warmte uit als favoriete Zangeres Zonder Naam

Ben Crabbé prijst

Oostendse straatmus

Opgevoed in een werkmansgezin was Regina Vranckx de verpersoonlijking van 't Kinckweeld. Toch lacht 't geluk ook arme mensen toe, vooral als het in puur talent is verpales de wereld aan haar voeten kreeg. Zo'n straatmus, wat minder glorierijk maar minsof op smachtende wijze *Klein Moederke alleen* bracht. Toen stamcafeetjes zovele tabernaak waagde de opgroeiende Regina Vranckx zich met succes aan *crochets*. Grandioos top „Fanclub” en presentator Ben Crabbé haar aldus introduceerde : *nu de Zangeres Zondervanging !* Een ontroerde straatmus van de Oostendse visserskaai kon, haar klopper

l van de Straat, smartlap toentertijd door liedjeszangers langs straten en pleinen gemaakt. Denk maar aan de Parijse Edith Piaf die met haar *Rien de rien* en *La vie en rose* tens even hartelijk, was Regina van de Oostendse *Visserkaai* die als kleine meid akels waren voor de mindere klasse om er zich te goed te doen aan pint en dans, punt was toen ze in 1989 bij de toenmalige BRT deelnam aan de zangwedstrijd *ler Naam er het bijtje bij neerlegde, is het met Regina Vranckx de hoogste tijd voor* d hartje ten spijt, niet trotser zijn...

Straatmus Regina in haar volle glorie toen zij in 1982 tijdens de Kroontjes Kriebeldagen met „Bastaardkind“ de zangwedstrijd won. Haar toonbeeld Edith Piaff achterna, klakt en schreeuwt ze haar bloedeigen „Je ne regrette rien“ even genadeloos tegen Oostendse als andere firmamenten. Want hoe de bal ook rolt, is succes in het leven dan pas het sereenst en het warmst als de bonheur je eigen hart beroert. Wat bij Regina zeker het geval was : muzikanten als Guusje Vanhoutte, Maurits Devriendt, Marc Deman, Mathieu Lambert en Roger Borny, ze hebben verdraaid allemaal op het gepaste ogenblik het frele kaaimeisje terzijde gestaan. Om niet te spreken van Lucy Loes, Sheena Scott en Willy Vanbavickhove waarmee ze ten gepaste tijd optrad. Ergens was Regina haar levenlang een naarstig ding dat handig was in 't breien, haken en handwerken. Van het naaien van een lang soiréekleed met voiletjes of borduursel had ze heus geen schrik. Bij momenten heeft madamtje Vranckx van die eigen waarheden : „Seks en liefde ? Scheidt alstublieft beide begrippen van mekaar : om van iemand te houden is er niet altijd seks vandoen !“ Heb je het over politiek, dan is haar waarheid even zonneklaar en veegt Reginaatje, zoals in 't liedje, aan alles haar broek...

In de dertiger en hierop volgende oorlogsjaren werd Regina geconfronteerd met de ongezouten waarheid, dat het niet vet was in de werkmansportemonnee... en er bij aldien hard moest gesjouwd worden. Haar oma Mathilde Ramon had met een viskar geleurd, terwijl moeder haar leven lang de rug kromde voor een *klute* meer in de portemonnee.

— **Wat kreeg je mee van vader ?**

— **Regina :** „Pa Albert, een schilder uit Antwerpen, was een heel braaf mens die evenwel uit zijn vel kon springen wanneer het aleens al te gortig werd. Dat heb ik een beetje van hem : als ze op mijn teen trappen en het doet te veel pijn, dan trap ik terug !”

Griesde ninnen niet vies van kletsen...

Moeder Alice Dejonghe was een pure Oostendse, behept met een tamelijke zangstem en wiens repertoire — tussen maaltijd en wasplank — bulkte van volkse schlagers als *Muur van 't oude kerkhof*, *Pappie is enkel een foto*, *Ach vader kom thuis*, *Bastaard-kind*, *Boeketjes witte rozen* die in zowel blijde als droevige momenten werden afgekempt.

— **Jouw schooltijd...**

— **Regina :** „Aanvankelijk liepen we in de omgeving van de Visserskaai school aan de Ooststraatramp bij de *Griesde ninnen*. We ervoeren dat ook nonnen vaak een slap handje kunnen hebben. In onze klas zat Mariaatje, een mentaal gehandicapt meisje. Omdat ze niet goed meekon, kreeg ze al eens een klets met de lat op haar handjes. Samen met mijn vriendin Rosette Degroote zijn we hierom veranderd van onderwijsinrichting en allebei

naar de stedelijke Vannesteschool in de Franciscusstraat getrokken. Voordien hadden we bij de nonnen met Kerstmis nog een engeltje uitgebeeld. Pas na mijn plechtige communie veranderde ik van school.”

— **Hoe vielen je studies mee ?**

— **Regina :** „Helemaal niet mis, want ik kon goed rekenen. Het lager onderwijs heb ik trouwens afgesloten met 99 % voor Frans. Naderhand heb ik nog twee jaar middelbaar onderwijs gevolgd, vooral voor steno/dactylo, alwaar we Engels bijkregen. Ik kon tamelijk goed weg met de pen.”

— **Als kleine meid al een gedegen zangstem ?**

— **Regina :** „In de Vannesteschool troonde ik met mijn zangstem boven de andere meisjes uit. Voor de kroostrijke gezinnen heb ik toen nog *Moederke alleen* gezongen. Een paar klassen lager zat Pietje Bollenberg, de latere Pete Monti. Hij was de beste zanger bij de jongens... en ik bij de meisjes ! Op een schoolfeest hebben we eens samen opgetreden.”

Guusje Vanhoutte

Als dochter van een zinggrage moeder konden Regina's stembanden spontaan een inzonderde klankschoonheid aan.

— **Regina :** „Toevallig aanwezig op een vogelpikbal in de Nieuwe Zaal, Sint-Franciscusstraat, opgeluisterd door het populaire orkest van Guusje Vanhoutte, vroeg men mij om een liedje te zingen. Naderhand zei pianist Maurits Devriendt aan mijn neef, dat zijn nichtje een goede stem had... maar spijtig genoeg geen toon kon houden.”

Wat ook, genoemde pianist nodigde Regina naderhand bij hem thuis uit waar hij haar op maat leerde zingen. „Ik heb er twee maanden solfège geleerd. Ik kon niet langer want ik werkte toen — aan 1500 fr. per maand — in de boekbinde-

rij van Fernand Pick in de Christinastraat. We moesten er boeken te fatsoneeren die gescheurd waren of aan de rugzijde hun houvast hadden verloren.”

— **De gouden crochetjaren...**

— **Regina :** „In Mariakerke nam ik voor de eerste keer deel aan een zangwedstrijd met *Ach vader lief, toe drink niet meer* van de Zangeres Zonder Naam en behaalde een 11de plaats. Nonkel Tuur was daar helemaal niet mee gediend, evenmin toen ik wat later een zesde prijs wegkaapte. Toen ik op 't Westerkwartier in de Cambrinus begeleid werd door accordeonist Mathieu Lambert, was ik op slag al mijn zenuwen kwijt... en klopte ik de nochtans klasrijke Michel Bollenberg voor de eerste prijs. Nonkel Tuur schreide lijk een klein kind van contentement...”

Ben Crabbé een en al lof voor Regina

— Mooiste crochet ooit gewonnen

— Regina : „Dat was in 1982 op Kroontjes Kriebeldagen met *Bastaardkind*, waarin ergens de vervlogen sfeer van over-oma en over-opa werd

weergegeven : *Zeg lieve vriend, vertel me uw verdriet, sprak een moeder tot haar lieve kleine die men verweet op aarde geen vader te hebben. Vol spot en nijd vertelde men hem dat zijn moeder een gevallen meid was... en hij dan ook een bastaard.*”

Houden van... wordt door ruttelen en pruttelen niet verstoord

Toen in 1989 Ben Crabbé op de BRT-televisie met het zangconcours „Fanclub” uitpakte, zou Regina vrank haar kans gaan. Op 27 februari was er een selectieoptreden in Kortrijk, waar onze Oostendse straatmus met *Vriend mijner dromen* aantrad. Ook Micha Marah die in de jury zat, complimenteerde nog niet aardig Regina om haar wel heel bijzonder optreden.

— Regina : „Het lied was van Mariakerkenaar Roger Borny, componist-tekstschrijver, die trouwens ook nog *Vriend mijner dromen, Liefde is nemen en geven, Heimwee naar jou* en *Als een droom voor mij* zou creëren. Ook *Marianne*, succesplaat van de Willy Vanbavickhove, is van de hand van Roger Borny.”

— En de finale...

— Regina : „Ik had geen schrik, maar was wel op van de zenuwen. Bij het zingen gewoon 't publiek voor me te zien, viel dit op de televisie lelijk tegen. Daar was de cameraman het aankijkpunt en bevond het publiek zich aan de zijkant. Ik had dus geen contact met de mensen. Een finale die ergens wat flopte, als je weet dat de uiteindelijke winnares voordien al een contract op zak had voor de Baccarabeker. De Ieperse Anja Yellens is trouwens in een *colère* weggegaan...”

— Wat onthou je van dit tv-avontuur ?

— Regina : „Tegen Peter Rossel zou Ben Crabbé zich niet onaardig uitgelaten hebben over mijn prestatie : *die gehandicapte dame heeft on-*

gelooflijk veel moed en doorzettingsvermogen. De intentie en het gevoel waarmee ze zong, kunnen alleen maar als voorbeeld gesteld worden voor zoveel snotapen die nog heelwat van de Oostendse straatmus kunnen leren...”

Met volle teugen heeft Regina Vranckx van 't Oostendse folklorecircuit genoten. Met de *Vismijnvrienden* van voorzitter Meetje van de Kaai geraakte ze trouwens in de Oostendse Revue van *Pette Sjieke Dangreau*, waar ze zeven jaar zou meedraaien.

— Regina : „In die tijd mochten alle Oostendse folklogroepen aan deze vaudeville deelnemen. Het plaatse-lijke doen en laten van politici en andere dikke of magere nekken werd er niet aardig op de korrel genomen. Het gaf volkse wijven als Irma Westerland en Mance van den Opex de gelegenheid om nog niet aardig uit hun zotte kot te komen !”

— Jouw tijd en de dag van vandaag...

— Regina : „Het was mijns inziens beter, omdat er gewoonweg overal leute was. De mensen gingen meer met mekaar om, men hoefde iemand maar één keer gezien te hebben... om al direct een vriend rijker te zijn. Als je nu ergens binnegaat, zit iedereen daar maar te zitten. Men trekt zich van de rest niet aan...”

— Welke Oostendenaar draag je in je hart ?

— Regina : „Ongetwijfeld erschepen Fernand Bourgois. Niet omwille van het schenken van een beker, maar om ons met raad en daad bij te staan. Op zeker moment bezorgde hij mijn man trouwens werk.”

— Getrouwd met Willy Ser-
cu...

— Regina : „Dat deden we heel precies op 25 augustus 1978. Liefde ? Zowel broer en zus als maat van mekaar... kunnen we *het houden* van niet mooier invullen. Let op, we ruttelen en pruttelen ook aleens tegen mekaar. Evenwel zonder hoogoplopend geklets. Ik zou Willy vandaag niet meer kunnen missen...”

— En wie is Regina eigen-
lijk ?

— Willy : „De braafheid zelf ! Goed aan het fornuis toon ik mijn blote buik voor een hamburger met een ei er op. Regina is een vrouwtje dat zich niet laat doen.”

Als dreumes van de trap gevallen...

Vader diep in het hart

Geboren in de mobilisatietijd op 18 maart 1938, op de hoek Christinastraat/Paulusstraat in Hotel de Paris, was Regina Vranckx de laatste en meteen ook enige overlevende van negen kinderen. Heel vroeg verhuisde het gezin naar de Visserskaai en wel bepaald in de Schippersstraat alwaar Regina in haar derde levensjaar van de trappen viel...

„Tijdens de oorlogsjaren opgeroepen om voor de Duitsers te werken week vader uit naar Antwerpen om er onder te duiken. Daar werd ik geneeskundig onderzocht voor de gevolgen van mijn val, maar spijtig genoeg verkeerd behandeld. Normaal geboren kind haalde ik later amper 1m37.”

— **Geen gemakkelijke kinderjaren...**

— **Regina :** „Ik moet zeggen dat ik op school veel vriendjes had en nooit gepest werd. Ik heb altijd pijn gehad in de rug, doordat de spieren in het groeien niet soepel genoeg waren. Ook nu heb ik nog last van stramheid. Na mijn operatie duwde vader regelmatig mijn steekwagentje. Ik sukkelde tot mijn 13de.”

— **Vader zit blijkbaar heel diep in je hart...**

— **Regina :** „Toen pa op zijn 56ste overleed schreide ik voor hem de heetste tranen. *Gepakt van de goaze*, na de Eerste Wereldoorlog, had hij het niet gemakkelijk in zijn leven. Omdat hij burgerlijk oorlogsinvalide was, moest moeder wel korren breien op de kade.”

De zalige tijd van keizer Accordeon...

Toen Zwarte Pier drumde

Het zal wel een stuk nostalgie zijn zeker, dat vrijwel iedereen graag terugvalt op zijn quasi formidabele tijd van toen. Meestal geen zorgeloze dagen, omdat het 20-eeuwse verleden rook en stonk naar armoe en miserie. Maar daar zat het hem juist, de mensen hadden mekaar nodig... en deden in gebuurte en parochiaal leven iets voor mekaar. In dat onvergetelijke verleden heerste de paarlemoeren accordeon als keizer van 't amusement. Tot jolijt van de Oostendse folkore die Julien Messens, Zwarte Pier, straatmus Regina en zoveel andere Bertino's en Monti's rijk was...

Een vismarktje tegenaan de kaai lag ooit tussen twee straten: langs de ene kant 't *Bonestraatje* waar Regina woonde... en langs de andere kant 't *Kadzandstraatje* waar Neuze Bollenberg en Angèle Kotten een café openhielden, een volks gezin dat met 11 zonen en 13 dochters twee voetbalteams op de wereld bracht. Met zanger-entertainer Pete Monti als 24ste.

— **Regina**: „De Bollenberges maakten omzeggens één nest van uitmuntende zangers uit, waar velen Prosper als de talentrijkste aanzagen. Op crochets liep Michel met zijn *Roses of Picardie* met veel eerste prijzen weg. Peter zou evenwel via Freddy's Dansorkest als Pete Monti een fantastische showcarrière uitbouwen.”

— **En zus Lucy Monti?**

— **Regina**: „Altijd vriende-

lijk was Lucy een pracht van een mens, wiens zangstem als mooiste ooit van Oostende wordt aanzien. Ons te vroeg ontvallen werd tijdens de rouwmis *Klein verdriet, groot verdriet...* gespeeld. Haar mooiste lied, dat ikzelf nog altijd graag zing...”

— **Oostende ooit folkloristisch broeïnest...**

— **Regina**: „Wie herinnert zich *Bertino* niet, de Oostendse Maurice Chevalier, wiens liedjes niet streekgebonden en nabijer de gewone mens konden zijn. *Oostende oender woater* blijft zijn kaskraker. Om het niet te hebben over *Satchmo Zwarte Pier* (Pierre Simoens) die in de Renaissance van Dikke Guusten, langs de *Visserkskaai*, met accordeonisten als Jules Schockaert en René Bourgeois de dansgragen nogalwat verwerende.”

— **En Bubbeline dan!**

Begeleid door wijlen accordeonist Mathieu Lambert zong Regina met hart en ziel menige smartlap. (Foto ET)

— **Regina**: „Als kind heb ik met mijn ouders heel dikwijls in haar cafeetje in 't *Kadzandstraatje* gezeten. Ze kon nogal *sjetje geven* met haar aangeboren kloeke zangstem, voor-

al als ze haar eigenzelf bezong: *Kajje Irma Bubbeline, z'is getrouwd met Jef de Kletsekop. Je ka toch zoevele zagen tot Irma's grote verdriet...* Er was ook Irma Wes-

terlinck, showbeest van de Oostendse Revue, een volkse rasartieste die in de omgang altijd eenvoudig bleef. Zij bracht de Oostendse brabançonne *Op de vismarkt zien'k ik geboren op plaat.*”

— **Mansje van den Opex, op-en-top-volksmens!**

— **Regina**: „Hart op de lippen kon je nogal lachen met het joviale vrouwmens. Met haar brommertje was de *Vuurtorenlady boulevard* en iedere *pit-en-bulte* de baas. Mansje zou in de Oostendse Revue uitgroeien tot onbetwistbaar folkloremonument. In de era van de accordeon fladderden droogvisjes lustig in de wind, en waren de zoveel stamcafeetjes aan de *Visserkskaai* de uitlaatklep voor driekwartmaat, marstempo, foxtrot en tegen-het-giletforters. Vraag het maar aan de dochters van *Zwarte Maria!*”